

Framställning till riksdagen 2024/25:RB2

Riksbanksfullmäktiges beslut om resultatdisposition 2024 samt fullmäktiges verksamhetsberättelse

Sammanfattning

Enligt 8 kap. 4 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen) ska riksbanksfullmäktige besluta om hur Riksbankens resultat ska disponeras. Enligt 8 kap. 6 § riksbankslagen ska riksdagen därefter godkänna beslutet förutsatt att det inte strider mot regler i riksbankslagen.

Riksbanken redovisar en vinst om 36 miljoner kronor för 2024. Vinsten är dock inte tillräckligt stor för att Riksbankens eget kapital efter resultatdispositionen ska uppnå målnivån för det egna kapitalet. Detta innebär att inga vinstmedel delas ut till staten i år. Riksbanksfullmäktige har beslutat att Riksbankens resultat för 2024 ska disponeras så att vinsten om 36 miljoner kronor överförs till Riksbankens reservfond.

I fullmäktiges verksamhetsberättelse för 2024 redovisas övergripande vilka ärenden som behandlats vid fullmäktiges sammanträden under året och vilken information fullmäktige då fick. Verksamhetsberättelsen beskriver även hur fullmäktige har bedrivit sin kontrollerande funktion.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....1

Förslag till riksdagsbeslut3

Riksbanksfullmäktiges beslut om resultatdisposition 20244

 Fullmäktiges beslut om resultatdisposition4

 Skälen för beslutet4

Fullmäktiges verksamhetsberättelse6

 Fullmäktiges huvudsakliga uppgifter6

 Fullmäktiges verksamhet under 2024.....7

Bilaga

Beräkningar Riksbankens resultatdisposition 202410

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen godkänner riksbanksfullmäktiges beslut att Riksbankens resultat för 2024 ska disponeras så att vinsten om 36 miljoner kronor överförs till Riksbankens reservfond.

Stockholm den 14 februari 2025

På fullmäktiges vägnar

Bo Broman

/Ingela Erneholm

Bo Broman (ordförande), Tomas Eneroth (vice ordförande), Susanne Ackum, Martin Kinnunen, Annelie Karlsson, Hans Birger Ekström, Hans Hoff, Mattias Karlsson, Jonas Jacobsson Gjörtler, Emma Lennartsson och Mats Odell har deltagit i beslutet.

Eva Julin och Henrik Gardholm har varit föredragande.

Riksbanksfullmäktiges beslut om resultatdisposition 2024

Fullmäktiges beslut om resultatdisposition

Riksbanksfullmäktige beslutade den 14 februari 2025 om disposition av Riksbankens resultat för 2024. Enligt beslutet ska Riksbanken resultat för 2024 disponeras så att vinsten om 36 miljoner kronor överförs till Riksbankens reservfond.

Skälen för beslutet

Fullmäktige ska enligt 8 kap. 4 § andra stycket lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen) besluta om disposition av årets resultat. Riksdagen och Riksrevisionen ska underrättas om beslutet. Riksdagen ska enligt 8 kap. 6 § första stycket riksbankslagen godkänna fullmäktiges beslut om disposition av årets resultat. Riksdagen får vägra att godkänna ett beslut bara om det strider mot 8 kap. riksbankslagen. Hur Riksbankens resultat ska disponeras framgår av 8 kap. 12–14 §§ riksbankslagen.

Fullmäktige har i enlighet med 8 kap. 4 § första stycket riksbankslagen fått Riksbankens årsredovisning för räkenskapsåret 2024 från direktionen. Enligt årsredovisningen redovisar Riksbanken vinst för räkenskapsåret 2024 på 36 miljoner kronor.

Med anledning av förluster som Riksbanken gjorde 2022 och som innebar att det egna kapitalet enligt årsredovisningen för 2023 blev negativt, beslutade riksdagen under 2024 om ett kapitaltillskott till Riksbanken om 25 000 miljoner kronor.¹ Efter kapitaltillskottet är Riksbankens grundfond intakt, det vill säga att den uppgår till den nivå som den hade innan förlusten uppkom (jfr 8 kap. 14 § tredje stycket riksbankslagen och punkt 8 i övergångsbestämmelserna till riksbankslagen).

Enligt årsredovisningen uppgick Riksbankens eget kapital vid utgången av 2024 till 23 009 miljoner kronor fördelat enligt följande: 40 000 miljoner kronor (grundfonden), 1 191 miljoner kronor (reservfonden), och –18 182 miljoner kronor (balanserade vinstmedel), se bilagan (punkt 1).

Om resultaträkningen uppvisar vinst ska den enligt 8 kap. 12 § första stycket riksbankslagen överföras till reservfonden, om inte annat följer av 8 kap. 14 § tredje stycket. Överföringen får inte överstiga ett belopp som motsvarar förändringen av grundnivån för det egna kapitalet. Överskjutande vinstmedel ska överföras till balanserade vinstmedel.

Eftersom grundfonden är intakt är bestämmelsen 8 kap. 14 § tredje stycket inte tillämplig. Vinsten ska därför överföras till reservfonden med ett belopp

¹ Riksdagens beslut föregicks av en framställning från Riksbanken om återställning av eget kapital (framst. 2023/24:RB4, bet. 2023/24:FiU28, rskr. 2023/24:278).

som högst motsvarar förändringen av grundnivån för det egna kapitalet och i övrigt till balanserade vinstmedel. Enligt årsredovisningen för 2024 uppgår grundfonden till 40 000 miljoner kronor och reservfonden till 1 191 miljoner kronor, vilket är 876 miljoner kronor lägre än grundnivån för det egna kapitalet som uppgår till 42 067 miljoner kronor, se bilagan (punkt 3).

Mot denna bakgrund ska den redovisade vinsten om 36 miljoner kronor överföras till Riksbankens reservfond. Detta innebär att Riksbankens eget kapital efter denna överföring kommer att uppgå till 23 045 miljoner kronor, se bilagan (punkt 1).

För att vinst ska få delas ut till staten ska Riksbanken redovisa en vinst som överstiger det belopp som behöver överföras till Riksbankens eget kapital för att det ska uppgå till den lagstadgade målnivån (8 kap. 12 § andra stycket riksbankslagen). Målnivån för Riksbankens eget kapital ska årligen räknas upp med den förändring av konsumentprisindex som Statistiska centralbyrån publicerar, se bilagan (punkt 2), och hela beloppet som överstiger den inflationsjusterade målnivån ska delas ut. Eftersom eget kapital efter överföringen av årets vinst till reservfonden kommer att vara lägre än målnivån för det egna kapitalet, som efter årets KPI-uppräkning uppgår till 63 100 miljoner kronor, görs ingen vinstutdelning för 2024, se bilagan (punkt 4).

Riksrevisionen har i samband med den årliga granskningen av Riksbankens årsredovisning kontrollerat att beräkningen av resultatdispositionen följer riksbankslagens krav.

Fullmäktiges verksamhetsberättelse

Riksbanksfullmäktige har elva ledamöter och lika många suppleanter som valts av riksdagen. Mandatperioden för fullmäktige är densamma som för riksdagen (normalt fyra år). Fullmäktige väljer inom sig ordförande och vice ordförande.

Fullmäktige har under året bestått av följande ledamöter: Bo Broman (ordförande), Tomas Eneroth (vice ordförande), Susanne Ackum, Martin Kinnunen, Annelie Karlsson, Hans Birger Ekström, Hans Hoff, Mattias Karlsson, Jonas Jacobsson Gjörtler, Emma Lennartsson och Mats Odell. Suppleanter under samma period har varit Lena-Karin Lifvenhjelm, Mathias Tegnér, Malin Löfsjögård, Linda Lindberg, Ulla Andersson (till och med den 15 januari), Ali Esbati (från och med den 16 januari), Maria Plass, Peter Helander, Martin Selander (till och med den 8 april), Eric Westroth (från och med den 9 april), Katarina Brännström, Ulf Holm och Hanne Clivemo.

Fullmäktiges huvudsakliga uppgifter

Fullmäktige har följande huvudsakliga uppgifter:

- Fullmäktige utser ledamöterna i Riksbankens direktion och beslutar om deras löner och andra anställningsvillkor.
- Fullmäktige får skilja en ledamot i direktionen från anställningen.
- Fullmäktige följer direktionens arbete och Riksbankens verksamhet.
- Fullmäktige har en revisionsfunktion, som granskar direktionens arbete.
- Fullmäktiges ordförande och vice ordförande får närvara vid och yttra sig under direktionens sammanträden, men de har inte förslagsrätt eller rösträtt.
- Fullmäktige beslutar om disposition av årets resultat för Riksbanken.
- Fullmäktige beslutar om vilka motiv som ska finnas på de kontanter som Riksbanken ger ut.
- Fullmäktige lämnar remissyttranden och gör framställningar inom sitt ansvarsområde.

Fullmäktiges ordförande och vice ordförande redovisar vanligtvis fullmäktiges arbete till riksdagens finansutskott två gånger per år.

Fullmäktiges verksamhet under 2024

Fullmäktige sammanträdde vid tolv tillfällen under året.

Direktionens ledamöter

Direktionen har under året bestått av fem ledamöter. Direktionsledamoten Martin Flodéns mandatperiod löpte ut den 21 maj 2024. Efter ett öppet ansökningsförfarande utsåg fullmäktige den 15 mars Anna Seim till direktionsledamot med en mandatperiod på sex år från och med den 22 maj.

Under året har fullmäktige tagit ställning till anställningsvillkor och nya sidoupdrag som anmälts av direktionsledamöter och begäran från en tidigare ledamot om att få inneha anställning och uppdrag under karenserperioden.

Uppföljning av direktionens arbete

För att följa direktionens arbete har fullmäktiges ordförande och vice ordförande under året närvarat vid direktionens sammanträden.

Direktionens arbete har vidare granskats av fullmäktige genom fullmäktiges revisionsfunktion. Revisionen utfördes av KPMG AB. Fullmäktige beslutade om en revisionsplan för 2024 och KPMG har utifrån revisionsplanen granskat direktionens tjänsteutövning och arbete och rapporterat granskningarna till fullmäktige. KPMG har inte identifierat några väsentliga brister vid någon av dessa granskningar. Fullmäktiges ordförande och vice ordförande har därutöver haft löpande kontakt med Riksbankens internrevision.

Direktionens ledamöter deltar på fullmäktiges sammanträden och har redogjort för aktuella frågor för Riksbanken. Direktionen har löpande gett fullmäktige information om viktiga beslut och händelser kopplade till Riksbankens verksamhet, som till exempel de penningpolitiska rapporterna och uppdateringarna, de finansiella stabilitetsrapporterna och betalningsrapporten. Fullmäktige har under året även fått information från direktionen om arbetet med översyn av guld- och valutareserven och arbetet med säkerhet och cybersäkerhet samt it-infrastrukturfrågor som T2-plattformen och flytten av Swishbetalningar från Bankgirots system till Riksbankens system för omedelbara betalningar (RIX-INST). Direktionen har också informerat fullmäktige om Riksbankens verksamhetsplan, verksamhetens tertiäluppföljningar inklusive riskrapportering, budget och kommunikation samt status för renoveringen av Riksbankshuset och resultatet av den årliga medarbetarundersökningen. Riksbankens verksamhet under 2024 beskrivs i Riksbankens årsredovisning (framst. 2024/25:RB1).

För att ge fördjupad information i aktuella frågor har direktionen under året bjudit in fullmäktige till några temaluncher i anslutning till sammanträdena. De teman som då togs upp var

- Riksbankens beredskapsarbete
- renoveringen av Riksbankshuset
- direktionens internationella uppdrag
- arbetet med att förbättra penningpolitiska analyser och prognoser
- hushållens och fastighetssektorns skuldsättning
- USA:s ekonomi, Federal Reserve och IMF
- Kanadas ekonomi, Bank of Canada och Toronto Centre
- företaget Matpriskollens arbete
- erfarenheter av Riksbankens värdepappersköp.

Fullmäktige har även fått information om Riksrevisionens årliga granskning av Riksbankens verksamhet. Riksrevisionen redovisade sina resultat för fullmäktige i samband med fullmäktiges beslut om resultatdisposition. När Riksrevisionen slutfört sin granskning får fullmäktige ta del av revisionsberättelsen.

Studiebesök

En resa genomfördes under hösten i syfte att få fördjupad förståelse för Riksbankens internationella verksamhet. Resan gick till Washington DC i USA och till Ottawa och Toronto i Kanada och genomfördes den 29 september–5 oktober.

Fullmäktige besökte den amerikanska centralbanken (Federal Reserve Board of Governors) för information och diskussion om den amerikanska ekonomin och centralbankens arbete och utmaningar. Fullmäktige gjorde även ett besök på Internationella valutafonden (IMF) med fokus på aktuella frågor för den globala ekonomin, som finansiella stabilitetsrisker kopplade till klimatförändringar och AI:s påverkan på olika arbetsmarknader. Fullmäktige fick också information om aktuella utvecklingsprogram vid ett besök på Världsbanken och fick träffa tjänstemän vid senatens budgetutskott.

I Washington DC träffade fullmäktige också representanter från olika tankesmedjor för att diskutera USA:s ekonomiska och finansiella politik, samt fick föredragningar om aktuella ekonomiska frågor av tjänstemän på den svenska ambassaden.

I Ottawa besökte fullmäktige det kanadensiska parlamentets finansutskott och diskuterade bland annat aktuella geoeconomiska frågor. Fullmäktige var också på Kanadas centralbank (Bank of Canada) och fick information om den kanadensiska ekonomin och centralbankens styrmodell och verksamhet.

Fullmäktige träffade representanter från Toronto Centre i Toronto och fick bland annat information om deras verksamhet. Toronto Centre håller i utbildningar för tillsynsmyndigheter och centralbanker i tillväxtmarknads- och låginkomstländer.

Norges centralbanks representantskap, det vill säga motsvarigheten till riksbanksfullmäktige, besökte i oktober Riksbanken för informationsutbyte och träffade fullmäktiges ordförande och tjänstemän från Riksbanken.

Remissyttranden

Fullmäktige beslutade den 30 augusti om att lämna ett remissyttrande till finansdepartementet om promemorian Nya förutsättningar för Riksbankens finansiering. I yttrandet framhöll fullmäktige vikten av att Riksbanken har tillgång till de finansiella resurser som Riksbanken behöver för att bedriva sin verksamhet på ett oberoende sätt.

Framställningar till regering och riksdag

- Fullmäktige fick vid sitt sammanträde den 16 februari möjlighet att lämna synpunkter på Riksbankens framställning till regeringen om en höjning av Sveriges kvot i IMF.
- På sammanträdet den 15 mars fick fullmäktige möjlighet att lämna synpunkter på Riksbankens framställning 2023/24:RB4 till riksdagen om återställning av eget kapital.
- Den 30 augusti fick fullmäktige möjlighet att lämna synpunkter på Riksbankens framställning 2024/25:RB3 till riksdagen om medgivande för Riksbanken att ge kredit till IMF.

BILAGA

Beräkningar Riksbankens resultatdisposition 2024

1. Beräkning av Riksbankens eget kapital efter disposition av 2024 års resultat

Miljoner kronor

	Eget kapital efter resultat- disp. 2023	Kapital- tillskott 2024-09-25	Eget kapital 2024-12-31	Resultat- disp. 2024	Eget kapital efter resultat- disp. 2024
Grundfond	16 191	23 809	40 000	0	40 000
Reservfond	0	1 191	1 191	36	1 227
Balanserade vinstmedel	-18 182	0	-18 182	0	-18 182
Summa	-1 991	25 000	23 009	36	23 045

Källa: Riksbanken.

2. Beräkning av målnivå 2024-12-31

Miljoner kronor

Målnivå 2023-12-31	KPI ökning 2024	KPI uppräknig 2024	Avrundning hundratal mkr	Målnivå 2024-12-31
62 600	0,8 %	501	500	63 100

Källa: Riksbanken.

3. Beräkning av grundnivå 2024-12-31

Miljoner kronor

Två tredjedelar	Målnivå	Grundnivå
0,66667	63 100	42 067

Källa: Riksbanken.

4. Beräkning av vinstutdelningsbelopp

Miljoner kronor

Eget kapital 2024-12-31	23 009
Tillkommer: Resultat 2024	36
Avgår: Målnivå eget kapital 2024-12-31	-63 100
Underskott	-40 055

Ingen vinstutdelning vid underskott

Källa: Riksbanken.